

Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever

16 juni 2008
Centrum voor Politiestudies

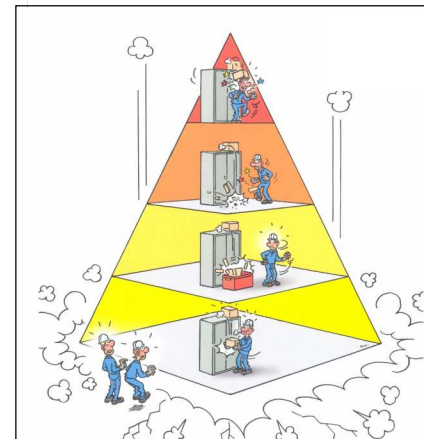
HCP Piet RECOUR
Sectiechef Arbeidsveiligheid Vlaanderen
Federale Politie

Arborisico's bij politie (Nederland)

Het politiewerk heeft te maken met bekende en onbekende gevaren, met zichtbaar- en onzichtbaar gevaar, met acute risico's en lange termijn effecten. Politie mensen zijn zich nauwelijks bewust van de gevaren die zij lopen tijdens hun werk. Onvoldoende voorbereid op incidenten of calamiteiten gaan ze op een melding af, waardoor ze onnodige risico's lopen. Op het gebied van preventie, uitrusting en nazorg schiet de politie tekort.

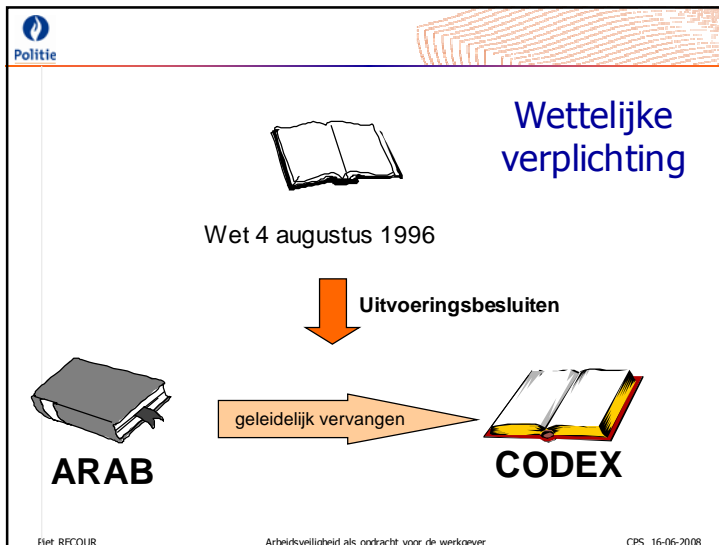

De risico's zijn divers en zijn gebonden aan operationele, administratieve en logistieke taken

Morele plicht

- Politie**
- ## De zeven domeinen van het welzijn
-
- arbeidsveiligheid (safety én security !)
 - bescherming van de gezondheid op het werk
 - psychosociale belasting (stress) en geweld, pesten en ongewenst seksueel gedrag
 - ergonomie
 - arbeidshygiëne
 - verfraaiing van de werkplaatsen
 - leefmilieu (zowel intern als extern)
- Fiet RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever CPS_16-06-2008

Politie

Nationaal veiligheidsplan 2008-2011

**Nationaal Veiligheidsplan
2008-2011**

Goedgekeurd door de ministerraad
op 1 februari 2008
Advies minister van Mobiliteit
op 23 januari 2008
Advies Federale politieraad
op 26 januari 2008

Opdracht van de werkgever (Minister BiZa)

Fiet RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever CPS_16-06-2008

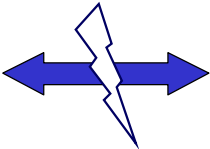
- Politie**
- ## NVP - HRM
- In het **NVP 2004-2007** werd welzijn op het werk opgenomen :
 - De strategische doelstelling op het vlak van HRM is :

de motivatie en het welzijn op het werk positief beïnvloeden
om de beschikbaarheid en de inzetbaarheid
van de personeelsmiddelen te waarborgen en te optimaliseren.
 - De maatregel werd omschreven als :

een cultuur van risicopreventie bevorderen
door meetinstrumenten te ontwikkelen
op het vlak van algemene preventie en bescherming op het werk
- Fiet RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever CPS_16-06-2008

Politie

Theorie
Théorie

Praktijk
Pratique

Pragmatische aanpak
Een evenwichtsoefening

Approche pragmatique
Un exercice d'équilibre

Fiet RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever CPS_16-06-2008

Politie

Arbeidsveiligheid is een opdracht voor de werkgever

Fiet RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever CPS_16-06-2008

Politie

Verplichtingen van de werkgever

- Uitschakelen van alle risico's
- Restrisico's evalueren
- Preventiemaatregelen treffen volgens de preventie-hiërarchie
- Voorlichting en passende instructies geven aan alle werknemers
- Instellen van een dynamisch risicobeheersingssysteem

aan preventie doen !!!

Fiet RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever CPS_16-06-2008

Politie

Het preventiebeleid

• Werkgever	bepaalt het preventiebeleid
• Hiërarchische lijn	voert het beleid uit
• Preventieadviseur	geeft advies
• Werknemer	volgt de instructies

Fiet RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkgever CPS_16-06-2008

(verantwoordelijkheid van de werkgever)

- risico's voorkomen
- evaluatie van de restructies (risico-analyse)
- bestrijding van de risico's bij de bron
- vervanging van wat gevaarlijk is
- voorrang aan collectieve boven persoonlijke beschermingsmiddelen
- aanpassing van het werk aan de mens :
 - inrichting van de werkposten
 - keuze van de werktuiging
 - keuze van werk- en productiemethodes
- rekening houden met de ontwikkeling van de techniek
- materiële maatregelen tegen ernstig letsel
- planning van de preventie
- geïntegreerde systeembenadering
- informatie aan de werknemers over restructies en maatregelen
- het verschaffen van instructies met het voorzien van begeleidingsmaatregelen
- het voorzien van middelen
- vastleggen van bevoegdheden en verantwoordelijkheden (hiërarchische lijn)
- aanpassing van de preventie (ervaring, evolutie, wijzigingen)

CBM en PBM

Signalisatiekledij

- De verplichting om signalisatiekledij te dragen bij bepaalde werken werd opgelegd door het KB van 7/08/1995, aangepast door het KB van 11/01/1999. Beide Koninklijke Besluiten zijn gebaseerd op een Europese richtlijn.
- De signalisatiekledij moet ook conform zijn aan de Europese norm EN 471. Deze norm voorziet 3 verschillende klassen signalisatiekledij:
 - Signalisatiekleding van klasse 1 mag niet gebruikt worden tijdens het uitvoeren van werken op of langs openbare wegen. Deze kledij is enkel toegelaten bij privé gebruik (joggers!) of, in bepaalde omstandigheden, voor ambulanciers.
 - Signalisatiekledij van klasse 2 moet gedragen worden bij alle werkzaamheden op of langsheen de openbare weg, ongeacht hun duur, overdag bij gunstige weersomstandigheden en voldoende helderheid.
 - Signalisatiekledij van klasse 3 kan gedragen worden onder dezelfde omstandigheden als klasse 2 maar moet alleszins gedragen worden bij invallende duisternis of 's nachts en in slechte weersomstandigheden (regen, sneeuw, nevel, mist, ...).
- Het verschil tussen klasse 2 en 3 zit in de oppervlakte van het fluo-gedeelte en van de reflectiebanden

Herkenbaarheid als politieman

Een van de aspecten die bij de professionalisering van de AT's een rol heeft gespeeld, is de herkenbaarheid als politie. Door te geringe herkenbaarheid zijn de AT's in het verleden meer malen geconfronteerd met heftige schietpartijen en andere gevaarlijke situaties. Uit deze jarenlange ervaring hadden de reguliere politie en zeker teams als groepen voor risicovolle aanhoudingen lering kunnen en moeten trekken. Er zijn daartoe legio mogelijkheden zoals caps, vesten of jacks met politieopschrift, tijdelijke zwaailichten en/of "STOP"-transparanten op de voertuigen en dergelijke. Uit bovenstaand voorbeeld wordt duidelijk dat de rechter gebrek aan professionaliteit in justitiële besluitvorming en in politieoptreden vérstrekkend kan afstraffen.

Politie

De risicoanalyse is de basis van het dynamisch risicobeheersingssysteem

Het RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkever CPS 16-06-2008

Politie

Fluctuerende cijfers voor risicoanalyse

Appui à la police fédérale	2004	2005	2006
Visites sur place	333	246	228
Avis	573	423	346
Analyse des risques	95	153	61
Présence aux comités de négociation	28	31	30
Présence aux comités de concertation	92	56	159
Participation à l'achat de matériel (commission d'évaluation du matériel)	24	29	36
Appui à la police locale (jours)	74	136	145

Stijgende vraag naar steun aan lokale politie

Het RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkever

Politie

Bestand Risicoanalyses FedPol

Het RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkever

Politie

Theorie Risicoanalyse (1)

- Aard van de activiteiten en specifieke risico's aan eigen activiteiten of van bepaalde groepen van werknemers (jongeren, zwangeren, enz...)
- Strategie (plan van uitvoering) :
 - bij uitvoeren van de risicoanalyse
 - vastleggen preventiemaatregelen
- Risicoanalyse op niveau van de :
 - organisatie
 - elke groep van werkposten of functies
 - individu

Het RECOUR Arbeidsveiligheid als opdracht voor de werkever CPS 16-06-2008

Theorie Risicoanalyse (2)

- Risicoanalyse bestaat uit :
 - identificeren van gevaren
 - vaststellen en nader bepalen van risico's
 - evalueren van de risico's
- Preventiemaatregelen op niveau van de :
 - organisatie
 - elke groep van werkposten of functies
 - individu

- en rekening houden met volgorde :
- risico's voorkomen
 - schade voorkomen
 - schade beperken

Praktijk Risicoanalyse

Jaarlijks risicoanalyses :

- Evaluatie in functie van aanpassing Globaal Plan en Jaaractieplan
- Plaatsbezoek – opsporen van algemene risico's.
- Plaatsbezoek van de munitieopslagplaatsen.
- Risicoanalyse i.v.m. brand en ontploffingsgevaar, voorafgaand aan een brand- en evacuatieoefening.

Grootschalige risicoanalyses (nieuwe wetgeving, nieuwe werkmethode,...):

- Inventaris en analyse van staand werk.
- Risicoanalyse bij gebruik pesticiden bij groenbeheer.
- ...

Kleine risicoanalyses (op vraag of op eigen initiatief) :

- Risicoanalyse van tonerstof
- Risicoanalyse van bepaalde trappen
- Vieren van indienststellingsverslagen
- Vieren van controleverslagen (liften, heftoestellen, brandinstallaties)
- ...

Praktijk Risicoanalyse : elkaar helpen

Risicoanalysemethoden uniformiseren :

- Gebruiken van checklists
- Gebruiken van Deparis voor het Ops werk op het terrein.
- Observatie en Analyse van Sobane voor verder onderzoek door een preventieadviseur (zie fiches)
- 5-stappen-analyse van Europees Kenniscentrum (cfr infra)

Ontwerp van eenvoudige risicoanalysemethoden (o.a. checklists)

- Allerhande checklists bij elkaar brengen en verbeteren
- Vb : Werken op hoogte : schema wanneer ladder en wanneer stelling te gebruiken, beschrijving van trappen, checklist voor keuring van een ladder...
- ...

Nood aan nationaal uitgevoerde risicoanalyses voor verschillende onderwerpen

- Schietstanden
- ...

Durf hulp te vragen intern, extern,...

